

KANSALAISVAIKUTTAMISEN HANKKEEN LOPPURAPORTTI

Pohjois-Karjalan **Koulutuskuntayhtymä**

08.08.2006/364/221/2004

SISÄLLYS:

1. OPISKELIJAKUNTATOIMINNAN ALOITTAMINEN	2
2. OPISKELIJAKUNTATOIMINNAN RAKENNE	3
3. OPISKELIJAKUNTATOIMINTA KÄYTÄNNÖSSÄ	4
3.1 Paikallinen taso.....	4
3.2 Maakunnallinen taso	5
<i>Messut</i>	<i>5</i>
<i>Kokoukset.....</i>	<i>6</i>
<i>Koulutukset, seminaarit ja tapaamiset</i>	<i>7</i>
<i>Tiedotus.....</i>	<i>7</i>
4. YHTEENVETO TOIMINNASTA	8
4.1 Onnistumiset.....	8
4.2 Tulevaisuuden haasteet.....	9
4.3 Hankkeen toteutuneet kustannukset	11

Viite: opetushallituksen päätös 30.6.2004 ja päätös hankkeen jatkamisesta 29.12.2005 (168/422/2004). Myönnetty avustus oli yhteensä 25 000 euroa.

1. OPISKELIJAKUNTATOIMINNAN ALOITTAMINEN

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä pitää yllä ammattiopistoja Valtimolla, Nurmeksessa, Lieksassa, Ilomantsissa, Kiteellä, Pyhäselässä Niittylahdessa (jossa on myös kansaopistotoimintaa ja Humak:n opetusta), Outokummussa ja Joensuussa kaksi itsellistä ammattiopistoa. Koulutuskuntayhtymässä on lisäksi aikuisopisto, joka toimii kiinteästi neljällä paikkakunnalla, oppisopimuskoulutus ja kesäyliopistotoiminta.

Opiskelijakuntatoiminnan kehittäminen koko Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymässä aloitettiin käytännön toimin syksyllä 2005. Edeltävänä lukuvuonna tehtiin kartoitukset sen hetkestä tilanteesta koulutuskuntayhtymässä sekä suunniteltiin, miten opiskelijat käytännössä saadaan aktivoitua toimintaan. Kartoitettiin myös yhteistyömahdollisuuksia eri kuntien nuorisotoimien kanssa. Opistoista etsittiin opiskelijakunnille ohjaajat, jotka auttoivat opiskelijoita järjestäytymään ja opastivat opiskelijoita tarvittaessa. Kevään 2005 aikana osassa oppilaitoksia toiminta saatiinkin aloitettua. Lukuvuoden lopulla kutsuttiin opiskelijoita ja opiskelijakuntien ohjaajia tapaamiseen, jossa alustettiin seuraavaa vaihetta, jonka aikana perustetaan kuntayhtymään yhteinen opiskelijakunnan hallitus. Jokaisen oppilaitoksen opiskelijakunnan hallituksesta 1-2 jäsentä edustaa omaa opiskelijakuntaansa yhteisessä opiskelijakunnan hallituksessa. Tapaamisessa päätettiin aloittaa toiminta seuraavan lukuvuoden alussa.

Elokuussa palkattiin osa-aikainen projektityöntekijä suunnittelemaan ja koordinoimaan maakunnallista toimintaa. Ensimmäiseksi työntekijä teki suunnitelman tulevasta toiminnasta sekä aikataulutti sen. Tämän jälkeen käytiin kuntayhtymän kehitysjohtajan ja erityisopetuksen koordinaattorin kanssa keskustelu asioiden priorisoinnista ja resursseista. Samalla pohdittiin, mitkä ovat koulutuksenjärjestäjän tavoitteet toiminnalle. Sovittiin myös, että toiminnasta mahdollisimman paljon päättävät opiskelijat itse. Samoin päätettiin, että kuntayhtymän johtaja tulee alustamaan ensimmäisen tapaamisen, jossa selvitetään, mitä opiskelijat toiminnalta toivovat.

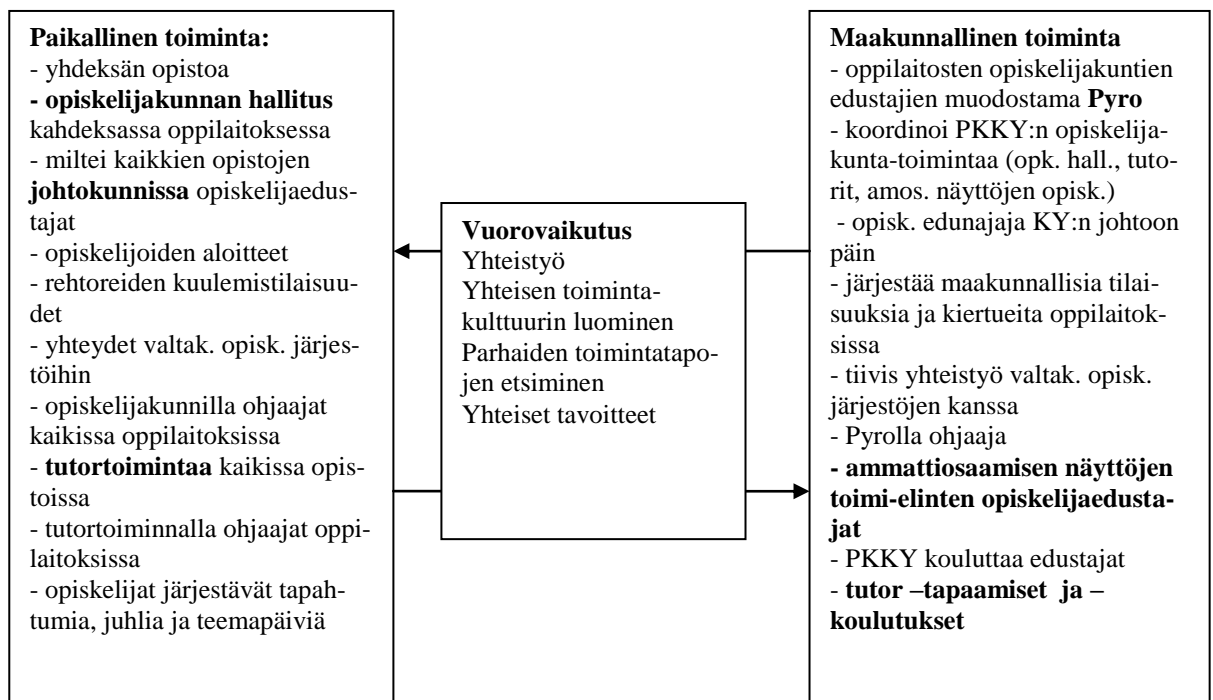
Tapaaminen opiskelijoiden kanssa järjestettiin syyskuun alussa. Alustusten jälkeen opiskelija jaettiin kolmeen ryhmään, jotka mieltivät, mitä asioita koulutuskuntayhtymän eri toiminnan tasolla tulee ottaa huomioon. Ryhmät esittelivät ajatuksensa yhteisesti ja niitä täydennettiin yhteisen keskustelun avulla. Tämän jälkeen todettiin, että maakunnalliselle opiskelijakuntatoiminnalle on tarvetta ja perustettiin työryhmä, joka suunnittelee työntekijän kanssa ensimmäisen lukuvuoden toimintaa sekä tekee järjestäytymiskokoukseen esityslistan. Työryhmä päätti kokoontua 22.9.2005.

Suunnittelukokouksessa pohdittiin ensimmäiseksi edellytyksiä toiminnalle. Opiskelija totesivat, että aktiivisia opiskelijoita opiskelijakuntatoimintaan kyllä löytyy, kun heitä vain viitsitään etsiä. Taloudellinen puoli vähän arvelutti, kun opiskelijakunnilla ei useimmissa oppilaitoksissa ole omia varoja. Erilaisia keinoja varojen keräämiseen pohdittiin. Erittäin tärkeäksi koettiin oppilaitosten myönteinen suhtautuminen opiskelijakuntatoimintaan sekä toimivat yhteydet muihin oppilaitoksiin kuntayhtymässä ja sen ulkopuolella.

2. OPISKELIJAKUNTATOIMINNAN RAKENNE

Eri oppilaitoksissa opiskelijakuntien järjestäytyminen on vieläkin eri tasolla. Oppilaitoksilla on erilainen historia opiskelijakuntatoiminnan suhteen. Parissa oppilaitoksessa on koko opiston yhteinen ja rekisteröity opiskelijakunta, isommissa oppilaitoksissa linjojen omia opiskelijakuntia, joissain opistoissa ammattikorkeakoulun ja ammattiopiston yhteinen opiskelijakunta ja noin puolessa opistoissa ei järjestäytyneitä opiskelijakuntaa ole.

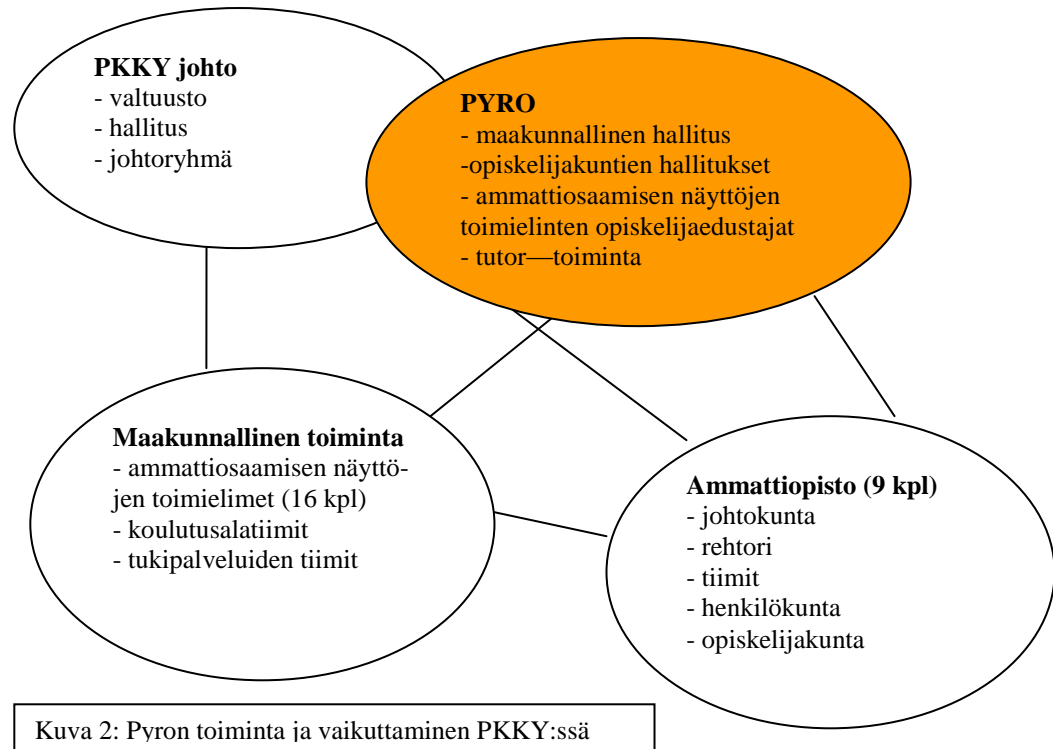
Oppilaitosten opiskelijakuntatoiminnan järjestäminen ei voi tapahtua täysin samoin periaattein yli tuhannen opiskelijan oppilaitoksessa kuin reilu sadan opiskelijan oppilaitoksessa. Toimintaa onkin suunniteltu oppilaitosten lähtökohdista käsin, mutta kuitenkin niin, että voidaan puhua kuntayhtymän yhteisestä opiskelijakuntatoiminnasta. (ks. kuva 1.) PKKY:n johtoryhmä ja kuntayhtymän hallitus teki syksyllä 2005 päätöksen, jonka mukaan kuntayhtymässä on yksi ja yhteinen opiskelijakunta, joka muodostuu kaikkien oppilaitosten opiskelijoista (liite 2). Kuntayhtymän tasolla opiskelijoita edustaa Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän yhteinen opiskelijakunnan hallitus. Opiskelijakunnasta käytetään nimeä Pyro. PKKY:n yhteiset palvelut on tukenut maakunnallista toimintaa ja opistot paikallisten opiskelijakuntiansa toimintaa, ei kuitenkaan välttämättä mahdollisesti perustetun tai perusteilla olevan yhdistyksen toimintaa. Yhdistystoimintaan sinänsä ei ole otettu kantaa, vaan halutaan rauhassa katsoa, millainen toimintamalli jää käyttöön. Yhteinen opiskelijakunta on tarkoitus rekisteröidä opiskelijoiden toimesta yhdistykseksi.

Kuva 1: Opiskelijakunnan sisäinen vuorovaikutus

Opiskelijat itse ovat määritelleet Pyron yhteistyöelimeksi, jossa koordinoidaan opiskelijakunta-toimintaa maakunnassa. Se on myös tärkeä yhteistyökumppani ja vaikuttamisen väline kuntayhtymän johtoon päin. Pyron kautta saadaan esitettyä opiskelijoiden yhteisiä toiveita ja kantoja koulutuksen kehittämiseksi asioista päättävälle tahoille. Tärkein tehtävä on opiskelijoiden

edun ajaminen ja oikeuksien puolustaminen. Pyron kokouksissa vaihdetaan kuulumisia opistojen toimintatavoista sekä otetaan kantaa opiskelijoita koskeviin päätöksiin ja suunnitelmiin. Tulevaisuudessa tarkoitus on päästä vaikuttamaan asioihin jo suunnitteluvaiheessa. Pitkällä aikavälillä Pyron yhtenä tehtävänä on luoda kuntayhtymän opiskelijakunnalle oma toimintakulttuuri, joka takaa oppilaitosten opiskelijoille mahdollisimman yhtäläiset edut ja oikeudet.

3. OPISKELIJAKUNTATOIMINTA KÄYTÄNNÖSSÄ

3.1 Paikallinen taso

Oleellisinta opiskelijakuntatoiminnan onnistumiselle koulutuskuntayhtymässä on, että oppilaitoksissa huolehditaan opiskelijoiden mahdollisuuksista toimia järjestäytyneesti. Opiskelijoita tulee ohjata tarpeen mukaan sekä järjestää opiskelijakunnalle tilat kokoontumisiksi varten. Oppilaitosten opiskelijakuntatoiminnalle on ollut erityisen tärkeää, että niillä on vastuu- ja yhteyshenkilöt, jotka neuvovat ja auttavat opiskelijoita.

Opiskelijakunta-aktiiveille on mahdollisuus osallistua koulutuksiin oppilaitosten tukemana. Lähinnä koulutusta on tarjottu Sakki ry:stä. Kouluttajia on käynyt oppilaitoksissa, mutta enimmäkseen on suosittu vaihtoehtoa, jossa opiskelija menevät yhteisiin koulutuksiin. Näin opiskelijat voivat verrata oman oppilaitoksensa toimintatapoja valtakunnan muihin oppilaitoksiin. Ratkaisu on ollut hyvä, sillä kritiikki on vähentynyt melkoisesti. Vaikka opiskeluooloissa on paljon parantamisen varaa, niin PKKY:n toimintatapa koetaan reiluna ja moraaliltaan vahvana.

Paikallisella tasolla käytännön toiminnan merkitys korostuu. Siellä luodaan opiskelijoille yhteenkuuluvuuden tunnetta sekä aktiiveille mahdollisuuksia tehdä asioita. Opiskelijakunnat ovat järjestäneet liikuntapäiviä, kerhoja, juhlia, toimintapäiviä, messuja, diskoja yms. Sekä opiskeli-

jat että henkilökunta ovat antaneet positiivista palautetta tällaisesta toiminnasta. Näin saadaan myös aktiivisten toimijoiden joukko kasvamaan ja opiskelijat tuntemaan opiskelijakunnan hallitus tärkeäksi osaksi koko opiskelijakuntaa.

Suurimmassa osassa oppilaitoksia opiskelijoilla on edustajat johtokunnassa. Näin saadaan opiskelijoiden mielipiteet ja näkökulmat päätöksentekoon mukaan. Opiskelijoiden kautta johtokunnan jäsenet myös saavat suoraan tietoa siitä, miten opiskelijat kokevat tulevat kohdelluksi opistossaan.

Osassa oppilaitoksia rehtorit pitävät säännöllisesti keskustelutilaisuuksia opiskelijoille tai opiskelijakuntien hallituksille, riippuen oppilaitoksen koosta. Isommissa oppilaitoksissa on menetyt niin, että ennen tilaisuutta rehtori pyytää opiskelijoilta ehdotuksia parannettavista asioista. Ehdotuksista käydään sitten tilaisuudessa keskustelua ja sovitaan toimintatavoista. Sovitaan mitä tehdään ja millä aikataululla.

Opiskelijat eri oppilaitoksista osallistuivat erittäin aktiivisesti Oppia ja työtä—messujen järjestelyihin ja toteutukseen. Osasto oli varmasti nuorekkaimpia messuilla ja tekemisen meininki herätti huomiota. Saatu palaute messujen onnistumisesta oli positiivista.

Oppilaitosten opiskelijakuntien hallitukset kokoontuvat yllättävänkin usein. Vaihtelua on tosin paljon riippuen esim. työssäoppimisjaksoista. Kokoontumisia leimaakin epäsäännöllisyys. Niitä kutsutaan nopeasti koolle, varsinkin pienemmissä oppilaitoksissa, kun on aihetta ja huomataan, että suurin osa jäsenistä on paikalla. Yksi suurimmista haasteista ammatillisen koulutuksen opiskelijakuntatoiminnassa on sen sijoittaminen muun opiskelun lomaan. Siksi opiskelijakunta-, tutor- ja muun vapaaehtoistoiminnan pitäisi olla sisällytettynä opetussuunnitelmiin. Pelkkänä vapaa-ajantoimintana tuskin saadaan kehitettyä kunnollista järjestelmää opiskelijoiden vaikuttamiselle.

3.2 Maakunnallinen taso

Koko kuntayhtymän tasolla opiskelijatoimintaa kokoaa yhteen Pyro, jota edustaa oppilaitosten edustajista koottu yhteinen opiskelijakuntien hallitus. Edellä kuvatun paikallisen toiminnan edellytykset ja haasteet koskevat myös maakunnallista toimintaa. Kuitenkin voidaan todeta, että maakunnallisen opiskelijakunnan hallituksen rooli ja tehtävät ovat olleet enemmän vaikuttamisessa kuin konkreettisessa toiminnassa. Se on luonut mahdollisuuksia paikalliseen toimintaan sekä toiminut foorumina paikallisille opiskelijakunnille. Pyroon on lähetetty oppilaitoksista opiskelijoita, jotka osaavat suunnitella ja organisoida toimintaa. Heillä on myös selkeä näkemys siitä, miten opiskelijoiden kannalta koulutusta kuntayhtymän tasolla tulisi kehittää.

Messut

Oppia ja työtä- messut olivat ensimmäinen asia, jonka PKKY:n osaston järjestämiseen haluttiin vaikuttaa. Siitä oli opiskelijoiden mielestä saatava toiminnallisempi ja opiskelijat paremmin näkyviin. Yhteistyö lähti hyvin liikkeelle messuista vastaavan koordinaattorin kanssa ja lopputulos oli hyvä. Kaikista oppilaitoksista oli esittelypiste kuntayhtymän osastolla. Kehitettäväkin jäi, mutta verrattuna edeltäviin vuosiin olivat messut menestys. Yläkouluikäiset pääsivät kokeilemaan ja näkemään erilaisia työtehtäviä, mitä ammattiopistoissa opetetaan. Opiskelijoita nuorten oli helppo lähestyä ja opiskelijat selviytyivät hyvin ammatillisen koulutuksen esittelemisessä.

Taitaja 2006-kilpailussa oli opiskelijoita markkinoimassa Joensuussa järjestettävää Taitaja 2007—kilpailua. Suurin osa pyrolaisia, mutta myös matkailualan opiskelijoita värvättiin osastolle. Opiskelijoiden panos tällaisissa tilaisuuksissa koettiin hyväksi. Tärkeää oli myös henkilökunnan sitoutuminen ja aktiivisuus opiskelijoiden ohjaamisessa tehtäviinsä.

Kokoukset

Pyron kokousten tarkoituksena on toimia foorumina, jossa vaihdetaan oppilaitosten kuulumisia. Näin päästään selville, mitä hyviä ja huonoja käytäntöjä missäkin oppilaitoksessa on ja kuinka hyviä voidaan levittää muualle ja huonot kitkeä pois. Kokouksissa suunnitellaan toimintaa koko kuntayhtymässä mutta myös autetaan paikallisen toiminnan järjestämisessä. Pyro antaa myös lausuntoja sekä tekee aloitteita esim. kuntayhtymän johdolle. Kokoukset pidetään vuorotellen eri oppilaitoksissa. Toisaalta siksi, että toimintaan sitoudutaan kaikissa oppilaitoksissa, koska järjestämisvastuu kiertää, mutta myös matkustusvaivan jakamiseksi. Tärkeää on myös, että opiskelijat näkevät, millaisissa oloissa muualla opiskellaan. Oppilaitosten opiskelijakunnat myös voivat esittäytyä muille kokouksissa.

Pyro kokoontui kuusi kertaa lukuvuoden 2005—06 aikana. Ensimmäisessä kokouksessa Lieksassa järjestäytyttiin eli valittiin puheenjohtajat ja sihteeri. Samaten hyväksyttiin väljät toimintaohjeet Pyrolle. PKKY:n tieto- ja viestintätekniikan koordinaattori alusti aiheen opiskelijapalveluportaali ja teetti pyrolaisille ryhmätyön, jonka tarkoituksena oli selvittää, miten internet—palvelut tulisi opiskelijoille järjestää. Ryhmätyöt purettiin ja koordinaattori teki siitä yhteenvedon. Portaalin rakentaminen aloitetaan syksyllä 2006.

Toisessa kokouksessa Niittylahdessa käsiteltiin mm. opiskelijaedustajien valitsemista ammattiosaamisen näyttöjen ohjausryhmiin. PKKY:n kehitysjohtaja kävi esittelemässä aiheesta pääasiat ja toivoi, että Pyro toimisi opiskelijajäsenien nimeäjänä toimielimiin. Hän myös kertoi, mitä tuleva kevät tuo tullessaan ja että Pyrolta tullaan pyytämään lausuntoja yhteisiin opetussuunnitelmiin. Lisäksi Pyro pohti terveystalveluiden tasoa oppilaitoksissa ja tutor—toiminnan kehittämistä. Myös Kansalaisvaikuttamisen hankkeen jatkoaikahakemusta varten tehtiin lausunto.

Valtimolla kokouksessa laadittiin mm. lausunto opiskelijoiden ateriakorvauksen tason nostamiseksi, mikä myös PKKY:n johtoryhmässä hyväksyttiin. Valittiin PKKY:n opiskelijakunnan hallituksen nimeksi Pyro. Päätettiin, että seuraavana lukuvuonna valitaan kuntayhtymän vuoden opiskelija ja opiskelijakunta. Valittiin edustajat kuntayhtymän opiskelijahuoltoryhmään.

Joensuussa kehitysjohtaja kävi kertomassa kuntayhtymän yhteisistä opetussuunnitelmista ja niiden osista. Pyrolta pyydettiin kommentteja kevään aikana kaikista asiakirjoista. Tässä kokouksessa koottiin ryhmätöiden avulla kommentteja opetussuunnitelman luonnoksesta, joiden pohjalta laadittiin lausunto. Lisäksi suunniteltiin toimintaviikonloppua maaliskuulle ja päätettiin vuoden opiskelija ja opiskelijakunta kilpailun ajankohdaksi joulukuu 2006.

Kiteellä kokouksessa laadittiin lausunto kuntayhtymän opiskelijahuoltoryhmälle Pyron roolista opiskelijahuoltoasioihin liittyvissä asioissa. Samoin opiskelijahuoltoryhmälle suunniteltiin kannanotto siitä, miten tutortoiminta tulisi kuntayhtymässä järjestää. Johtoryhmälle laadittiin lausunto työssäoppimisen järjestämissuunnitelmasta. Hyväksyttiin myös toimintakertomus lukuvuodelta 2005—06 sekä mietittiin opiskelijakunnan toimintaohjeiden perusteita.

Outokummussa pidetyssä kokouksessa päätettiin järjestää kuntayhtymän ensi vuoden tutor—opiskelijoille seminaari lukuvuoden loppuksi. Laadittiin lausunto PKKY:n opiskelijan

arvioinnin toteuttamissuunnitelmasta, esiteltiin uuden internet—sivuston ilmettä (opiskelijakunta.pkky.fi) ja rakennetta sekä hyväksyttiin Pyron talousarvioesitys vuodelle 2007.

Koulutukset, seminaarit ja tapaamiset

Opiskelijakuntien ohjaajille järjestettiin kaksi tapaamista, jotka suunniteltiin Osallistuva oppilas – yhteisöllinen koulu hankkeen koulutuksiin osallistuvien kolmen ohjaajan toimesta. Tapaamisiin kutsuttiin myös kuntayhtymän johtoryhmä ja Pyron puheenjohtajat. Tilaisuuksissa käytiin läpi opiskelijakuntien toimintaa oppilaitoksissa sekä suunniteltiin jatkotoimenpiteitä. Paljon pohdittiin myös resursseihin liittyviä asioita ja opiskelijakunnan roolia tulevaisuudessa.

Osallistuva oppilas – yhteisöllinen koulu kouluttajakoulutus on antanut paljon vinkkejä erilaisista tavoista järjestää opiskelijakuntatoimintaa. Tärkeää on ollut erityisesti se, että on tutustuttu muiden koulutusasteiden oppilaskuntatoimintaan ja niiden ohjaajiin. Tämä on edistänyt yhtä kansalaisvaikuttamisen hankkeen tavoitetta eli yhteistyötä kuntayhtymän ulkopuolisten oppilaitosten sekä nuorisovaltuustojen kanssa.

Pyro järjesti toukokuun lopulla kaikille kuntayhtymän seuraavan lukuvuoden tutoropiskelijoille tapaamisen, jossa mietittiin tutoreiden merkitystä opiskelijoille ja oppilaitoksille sekä asioita, joihin tutorit tarvitsevat koulutusta. Ensin kuultiin kolme alustusta: tutoreiden merkitys opiskelijakunnalle ja sen toiminnalle (Pyron pj:t alustivat), tutoroinnin etiikasta (opiskelijapastori alusti) sekä opiskelijahuollosta (erityisopetuksen koordinaattori alusti). Tilaisuudessa oli yli 50 opiskelijaa ja viisi opettajaa.

Erilaisia tapaamisia pyrolaisten ja kuntayhtymän vastuuhenkilöiden kanssa pidettiin esim. opiskelijapalveluportaalin kehittämiseen, messujen järjestämiseen, sekä opiskelijahuoltoon liittyvissä asioissa. Lisäksi Pyron puheenjohtajisto kokoontui aina noin viikkoa ennen kokousta laatimaan esityslistan ja luonnostelevaan tarvittavat lausunnot ja kannanotot.

Muiden koulutuksenjärjestäjien kanssa on vaihdettu kokemuksia opiskelijakuntatoiminnasta. Helmikuussa Pyron hallituksen ohjaaja kävi tutustumassa Turun ammatti-instituutin toimintaan. Tapaamisen jälkeen Turussa kävi pyrolaisia huhtikuussa tutustumassa sikäläiseen tutor-toimintaan, kun selvisi, että Turussa siihen panostetaan todella paljon. Sieltä saatua tietoa ja kokemusta sitten välitettiin edellä mainitussa tutor—koulutuksessa. Tampereella taas tavattiin sikäläisen sekä Kainuun ammattioppilaitoksen opiskelijakuntatoiminnasta vastaavia henkilöitä ja vertailtiin kokemuksia. Päätettiin kokoontua syksyllä uudemman kerran, aiheena opiskelijakuntien toimintaohjeet.

Pyron hallituksen jäseniä on osallistunut paljon Sakki ry:n koulutuksiin ja kokouksiin. Niistä on selvästi saatu lisää tietoa ja intoa omaan toimintaan. Hallituksen avulla saatiin esim. liittokokoukseen osallistuvat kuntayhtymän opiskelijat koottua yhteen, jolloin he saivat edustajan Sakki ry:n hallitukseen.

Tiedotus

Tiedon mahdollisimman hyvä kulku on edellytys opiskelijakuntatoiminnan onnistumiselle. Tällä hetkellä tuskin kovinkaan suuri osa opiskelijoista tietää kuuluvansa Pyroon. Ensi syksyn alusta saadaan käyttöön uusi opiskelijakunnan internet—sivusto, jolla opiskelijakuntatoimintaa markkinoidaan opiskelijoille. Sieltä pääsee esim. opiskelija Winhaan ja sähköpostille. Sivuille

tulee jokaisen oppilaitoksen opiskelijakunnalle oma osio. Samoin sinne tulee esim. opiskelija-huollon ja tutortoiminnan osiot, erilaisia foorumeita, työssäoppimisen portaali yms.

Pyron hallituksen kesken tieto kulkee sähköpostin ja tekstiviestien välityksellä. Usein siten, että tekstiviestillä ilmoitetaan, kun sähköpostilla on laitettu tietoa. Suuri osa opiskelijoista ei kuitenkaan käytä sähköpostia säännöllisesti, joten tekstiviestit ovat hyvä apu tiedottamisessa. Kouskutsut yms. lähetetään myös ohjaaville opettajille, jotka vielä varmistavat tiedon menemisen perille sekä tiedottavat henkilökuntaa tärkeistä asioista. Samoin nettisivuilta tulee löytymään tarvittava tieto hyvissä ajoin.

4. YHTEENVETO TOIMINNASTA

Pääosin opiskelijakuntatoiminta on lähtenyt erittäin hyvin liikkeelle Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymässä. Opiskelijoista on löytynyt paljon innokkaita toimijoita ja heidän motivaationsa on säilynyt hyvin niin paikallisella kuin maakunnallisellakin tasolla. Monissa asioissa on kuitenkin vielä paljon tehtävää, että kuntayhtymään saadaan luotua vahva kulttuuri opiskelijakuntatoiminnalle.

4.1 Onnistumiset

Tärkeintä on ollut innostuneiden ja osaavien opiskelijoiden saaminen mukaan opiskelijakuntatoimintaan. Tämän mahdollistivat oppilaitosten opiskelijakuntien ohjaajat, jotka ovat sitoutuneet tehtäviinsä ja kannustaneet opiskelijoita toimintaan. Heidän roolinsa on ollut tärkeä myös tiedottamisen kannalta: he ovat pitäneet opiskelijoita ajan tasalla, mutta myös tuoneet hyvin esiin omien oppilaitostensa erityispiirteitä. Edellä esitellyn kuvan 1 toimintamalli on saatu hyvälle alulle ja sitä kehitetään edelleen.

Kuntayhtymän henkilökunnan, toimivan johdon ja luottamusmiessjohdon sitoutuminen opiskelijakuntatoiminnan kehittämiseen on ollut hyvää. Aloitteita tulee myös henkilökunnalta ja toisaalta opiskelijoiden aloitteisiin vastataan, mikä on tärkeää. Opiskelijat ovat olleet tyytyväisiä, kun heidän toiveisiinsa on reagoitu, vaikka sitten kielteisestikin. Se osoittaa, että opiskelijat koetaan tärkeiksi toimijoiksi oppilaitoksissa. Tavoitteet ovat kaikilla toimijoilla samat ja keinoistakin ollaan melko yksimielisiä. Laadukas opetus, selkeät toimintatavat ja yhteiset säännöt koetaan tärkeiksi ja niitä halutaan kehittää.

Opiskelijat ovat päässeet vaikuttamaan sellaisiin asioihin, jotka he kokivat toimintaa suunniteltaessa tärkeiksi. Opintosuunnitelmiin saatiin kommentointipyyntöjä, messujen suunnitteluun ja toteutukseen päästiin hyvin mukaan ja oppilashuoltoryhmään saatiin hyvä kontakti. Tutortoimintaa päästiin suunnittelemaan sekä valitsemaan opiskelijajäsenet ammattiosaamisen näyttöjen toimielimiin. Paikallisella tasolla nämä asiat toimivat eri asioissa eri tasoisesti, mutta kehitys oli hyvää ja paikalliselta tasolta saatiin maakunnalliseen vaikuttamiseen hyviä ideoita ja toteuttajia.

Aktiivisten opiskelijakuntatoimijoiden suhtautuminen opiskeluun on ollut vastuullista. Opetuksesta poissaolot halutaan korvata. Opettajat suhtautuvat pääsääntöisesti myönteisesti opiskelijakuntatoimintaan ja useimmiten hyväksyvät siitä johtuvat poissaolot. Jos opiskeltava aihe on erityisen tärkeä, yleensä opiskelu menee opiskelijakuntatoiminnan edelle. Esimerkiksi tenttipäivien ja työssäoppimisjaksojen aikana opiskelijat eivät tule kokouksiin. Useimmissa tapauksissa opiskelijakuntatoiminnan ja opiskelun yhteensovittaminen on onnistunut hyvin.

Oppilaitosten välisistä pitkistä matkoista huolimatta Pyron kokoukset saatiin järjestettyä sovituina aikoina ja päätösvaltaisina. Päätösvaltainen kokous vaati vähintään viiden oppilaitoksen edustajien läsnäolon. Oppilaitokset hoitivat hyvin opiskelijoille mahdollisuuden päästä kokouksiin joko antamalla oppilaitoksen auton käyttöön tai korvaamalla matkakulut.

Yhteistyö muiden oppilaskuntatoimijoiden kanssa on saatu aloitettua. Joensuun alueella lähtökohdat yhteistyölle ovat sikäli otolliset, että Joensuun Nuorisovaltuusto kutsuu oppilaskuntia säännöllisesti koolle. Samaten yläkoulujen ja toisen asteen oppilaitosten oppilaskuntien ohjaajille on vuoden ajan järjestetty koulutusta Opetushallituksen toimesta, mikä on toiminut mainiona verkostoitumispaikkana.

Muihin ammatillisen koulutuksenjärjestäjien opiskelijakuntiin on oltu yhteydessä lähinnä Sakki ry:n kanssa. Pyro sai edustajan Sakki ry:n hallitukseen, mitä voi pitää tuloksena kuntayhtymän opiskelijoiden hyvästä yhteistyöstä. Yhteyksiä on luotu Kuopion, Turun, Tampereen ja Kainuun ammattiopistoihin lähinnä oppilaskuntien ohjaajien kokemusten vaihtamiseksi. Tavoitteena on yhteistyön ulottaminen myös opiskelijoiden keskuuteen.

Toiminnan rahoituksen suhteen on tehty joitakin hyviä päätöksiä. Esim. oppilaitoksia veloitetaan budjetoimaan oman opiskelijakuntatoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen tietty summa vuosittain. Kuntayhtymä on satsannut rahallisestikin kuluneen lukuvuoden aikana opiskelijakuntatoiminnan aloittamiseen. Samoin on ideoitu erilaisia tapoja rahoittaa opiskelijakuntatoimintaa tulevaisuudessa. Tavoitteena tulee olemaan, että opiskelijakunta rekisteröidään yhdistykseksi ja se aloittaa myös omatoimisen varainhankinnan. Asian suhteen on kuitenkin paljon selvitettävää niin lainsäädännön kuin käytännön toiminnan järkevän järjestämisen suhteen. Kokemuksia on ollut myös siitä, että opiskelijakuntien yhdistysten toiminta helposti erkaantuu varsinaisesta opiskelijoiden edunvalvonnasta ja esim. taloudelliset intressit muuttuvat tärkeämmiksi.

4.2 Tulevaisuuden haasteet

Varsinaisia epäonnistumisia lukuvuoden aikana ei sattunut. Sen sijaan parannettavaa on vielä paljon. Tiedottaminen opiskelijakunnan toiminnasta jäi liian pienelle huomiolle ja sitä kautta myös opiskelijakuntatoiminnan markkinointi. Haaste on melkoinen, kun pohditaan, miten 5000 opiskelijaa maantieteellisesti laajalla alueella saadaan tietoiseksi mahdollisuudesta vaikuttaa opiskeluun ja vapaa-aikaan liittyviin asioihinsa opiskelijakuntatoiminnan kautta. Tässä asiassa tulee tehdä yhteistyötä kuntayhtymän markkinointitiimin kanssa.

Oleellisinta on saada tieto kulkemaan opiskelijakuntien hallitusten, tutoreiden ja ammattiosaimien näyttöjen toimielinten edustajien välillä. Heidän kaikkien vastuuta tiedottamisesta opiskelijoille tulee tähdentää, mutta myös opettajille on saatava tietoa opiskelijakuntatoiminnasta enemmän. He ovat myös tärkeässä asemassa tiedonkulun kannalta.

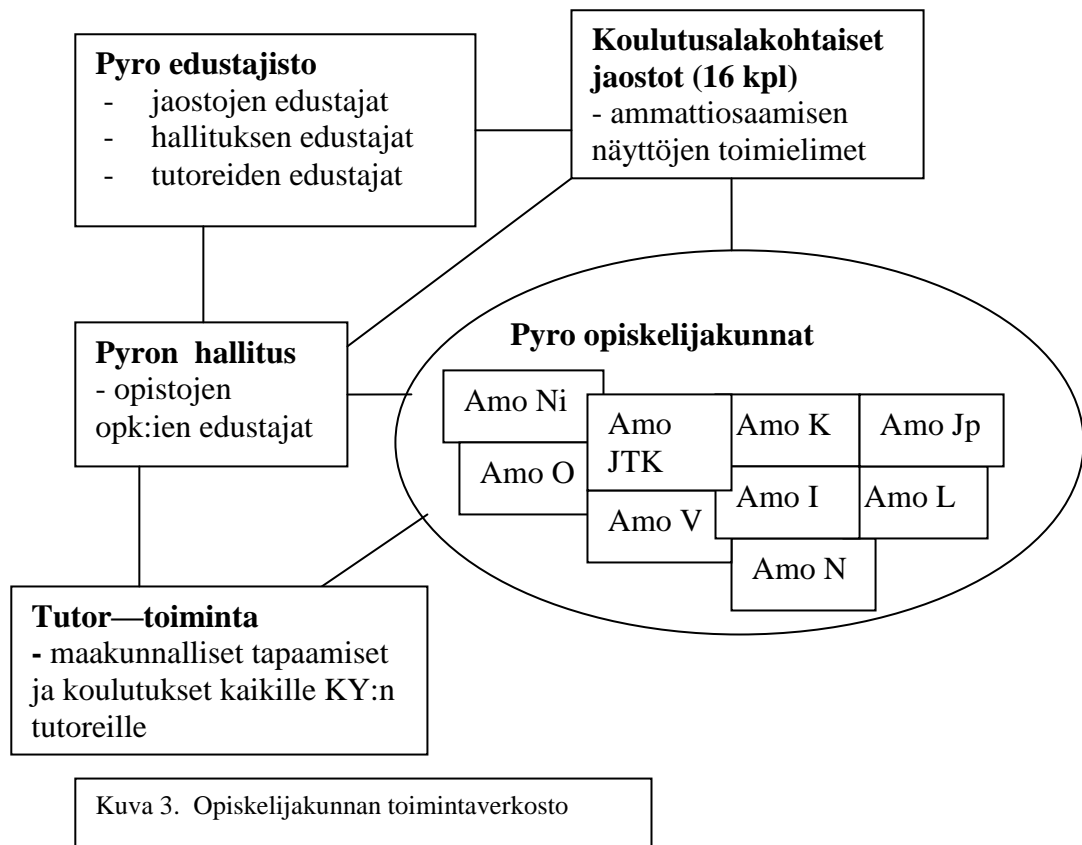
Sähköiset järjestelmät on kehitettävä sellaisiksi, että niiden käyttö on sekä opettajille että opiskelijoille luontevaa ja helppoa. Parasta olisi, jos henkilökunta ja opiskelijat olisivat eritasoisilla käyttäjäoikeuksilla samassa järjestelmässä. Tämä helpottaisi tiedonkulun, lukujärjestysohjelmien, arviointien yms. tekemistä.

Toiminnan rahoituksen varmistaminen tulevaisuudessa on jatkuvuuden kannalta oleellista. Tärkeintä on taata opiskelijakuntatoimijoille mahdollisuus tapaamiin ja koulutuksiin, ohjaukseen sekä yhdistämään aktiivisuutensa yhteisissä asioissa opiskeluun, sillä edunvalvonta on

tärkeä osa työelämää. Tämä edellyttää ohjaajien perehdyttämistä siihen, miten opiskelijakunta-toimintaa voi soveltaa opiskelijan tulevaan ammattiin. Se edellyttää myös ammattiaineiden opettajilta kykyä saada opiskelija huomaamaan yhteydet edunvalvonnan ammattimaisen työn-teen välillä.

Opiskelijakuntien hallitusten asema ja toiminta oppilaitoksissa tulisi saattaa mahdollisimman samanlaisiksi keskenään. Eroja tulee aina olemaan, mutta opiskelijoiden oikeusturvan kannalta on tärkeää, että opiskelijoiden kanssa sovitaan yhdessä toimintatavoista, säännöistä, oikeuksista ja velvollisuuksista.

Suuri haaste on koulutusaloittaisen opiskelijakuntatoiminnan virittäminen. Pyro kehittäisi ammattiosaamisen näyttöjen toimielinten avulla samaan ammattiin eri paikkakunnilla opiskelevien verkostoja erilaisten messuja, tapahtumia ja seminaareja järjestämällä. Tutor—toiminta on toinen osa-alue, jota Pyro tulee kehittämään maakunnallisesti yhdessä tutor—opiskelijoiden, -ohjaajien ja maakunnallisen opiskelijahuoltoryhmän kanssa. Tulevaisuuden tavoitteena PKKY:n opiskelijakuntatoiminnalle voisi olla alla olevassa kuvassa 3 esitetty tilanne. Pyron toimijoista muodostetaan edustajisto, jossa opiskelija-aktiivit tapaavat toisiaan ja kertovat toiminnastaan sekä suunnittelevat ja aloittavat yhteisiä hankkeita. Se olisi ainakin aluksi enemmän foorumi, kuin päättävä taho.

Yhteyksiä muihin oppilaskuntiin tulee tiivistää. Yläkoulujen oppilaskunnat ovat tärkeitä mm. yhteistyökumppaneita ammatillisen koulutuksen markkinoinnissa, lukioiden oppilaskunnat erilaisten tapahtumien järjestämisessä ja kahden tutkinnon suorittamiseen liittyvissä asioissa, ammattikorkeakoulujen oppilaskunnat koulutusaloja sekä jatko-opintoja ajatellen ja ylioppilas-

kunta opetukseen, täydennyskoulutukseen ja tutkimukseen liittyvissä asioissa. Kaikkia yhdistävät opintososiaaliset etuudet ja opiskelijoiden oikeusturva.

Tavoitteena on myös kansainvälisyyden lisääminen opiskelijakuntatoiminnassa. Kiinnostus on suurta, mutta vielä asiaan ei ole tartuttu. Kuitenkin juuri opiskelijakunta-aktiivien olisi hyvä päästä tutustumaan muiden maiden tapoihin järjestää opiskelijoiden vaikutusmahdollisuudet. Yhteistyö kuntayhtymän kansainvälisyystiimin on oleellista asiaa suunniteltaessa.

4.3 Hankkeen toteutuneet kustannukset

Hankkeen alkuvaiheen työ tehtiin hallinnon eri viranhaltijoiden toimesta kirjaamatta tehdyn työn kustannuksia projektille. Vasta kun projektille saatiin asiaan vihkiytynyt kehittäjä-vetäjä, hänen palkkakustannuksia alettiin kirjata ko. menokohdalle.

Kuntayhtymän kirjanpidon mukaan hankkeen toteutuneet kustannukset 30.6.2006 mennessä ovat olleet

v. 2004	205,81 euroa
v. 2005 yhteensä	13 260,65 euroa (epähuomiossa oli avattu kaksi eri projektitiliä, jonne kirjatut kustannukset on tässä yhdistetty)
<u>v. 2006 yhteensä</u>	<u>16 191,76 euroa</u>
koko hanke yhteensä	29 658,22 euroa.

Liitteenä on otteet kirjanpidosta.

Ilman opetushallituksen myöntämää hanketta koulutuskuntayhtymän opiskelijakuntatoiminta olisi tuskin niin hyvin organisoitu ja toimiva kuin se nyt on saatu aikaiseksi.

POHJOIS-KARJALAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

kuntayhtymänjohtajan varahenkilö Veli Mäkinen

kehitysjohtaja Harri Pölönen